

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

16398

361

F - 40

1864

2010

~~Листъ съдържащъ обширна
стотица страница, изложена въ
външната форма на~~

~~пълното съдържание~~

~~на този листъ.~~

№ 3669

У С Т А ВЪ

ЧЕЛОВЪКОЛЮБИВАГО ОБЩЕСТВА

ВО ИМЯ СВ. ГРИГОРИЯ

ПРОСВѢТИТЕЛЯ АРМЕНИИ.

ԿԱՆՈՆՆԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԵՐԴՍՈՒՐԱԿՅԱ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵՎՆ

ՁԱՆՈՒՆ Պ. ԳՐԻԳՈՐԻ

ԼՈՒՇՈՐՉԻ ՀԵՅՈՏԵՐԻ

361
F-40

7073

1864 года Мая 21-го. Высочайше утвержденное положение Кавказского Комитета, предложенное Правительствующему Сенату Министромъ Юстиции 21-го Мая. — *Объ Уставъ Человѣколюбиваго Общества во имя Св. Григорія, просвѣтителя Армении.*

ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ, согласно положению Кавказского Комитета, въ 21-й день мая сего года, Высочайше соизволилъ утвердить представленный Его Императорскимъ Высочествомъ Намѣстникомъ Кавказскимъ проектъ Устава Человѣколюбиваго Общества во имя Св. Григорія, просвѣтителя Армении (въ городѣ Баку).

На подлинномъ написано: «Уставъ сей Высочайше утвержденъ по положению Кавказского Комитета, въ Царскомъ селѣ, 21-го Мая 1864 года.»

Подпись: Статъ-Секретарь *В. Бутковъ.*

У С Т А ВЪ ЧЕЛОВѢКОЛЮБИВАГО ОБЩЕСТВА ВО ИМЯ СВ. ГРИГОРИЯ, ПРОСВѢТИТЕЛЯ АРМЕНИИ.

Г Л А В А I.

О Б Щ І Я П Р А В И Л А.

§ 1. Для распространенія просвѣщенія и дѣлъ благотворительности между Армянами, находящимися въ подданствѣ Россіи, безъ различія ихъ званія и вѣро-

2002

1864 ամ Մայիսի 21-ին : — ՏԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՀԱՍՏԱ-
ՏՈՒԱԾ ԿԱՐԳԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ ԿՈՎԿԱՍԵԱՆ ԿՈՄԻՏԵՏԻ ԿԱ-
ՌԱՎԱՐՈՂ ԱՆԱՀԻԱՆ ԱԹԱՋԱՐԿՈՒԱԾ ԽՐԱՄԱԴԱՏՈՒԹԵԱՆ
ՄՐԿԱՆՅՈՒՅԻՑ Մայիսի 31-ին : — Դ ճառին Կանոնադրու-
թեան Մարդասիրական ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ յանուն Ա. ԳՐԵԴԱՐԱՅԻ,
Լուսաւորչին Հայաստանի :

ԹԱՎԱԾՈՐ ԱՌՅԱՅՐԵ, Կովկասեան Կոմիտետի
կարգադրութեան համաձայն, ներկայ ամի Մայիսի
21-ին, ՏԱՐՁՐԱԳՈՅՆ բարեհաջեցաւ հաստատել ՆՈՐԻՆ
ԿԱՅԵՐԱԿԱՆ ՏԱՐՁՐՈՒԹԻՒՆԻՑ Կովկասեան Փոխարքա-
յից առաջարկուած զաղափարը Կանոնադրութեան
Մարդասիրական ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ յանուն Ա. ԳՐԵԴԱՐԱՅԻ,
Լուսաւորչին Հայաստանի (Տաքու քաղաքում) :

Բնագրին վերայ գրուած է. «Այս կանոնադրութիւնը
ՏԱՐՁՐԱԳՈՅՆ հաստատուեցաւ Կովկասեան Կոմի-
տետի կարգադրութեան համեմատ, Ցարսքօյէ սէլո-
յում, 21-ին Մայիսի 1864 ամ»:

Ատորագրեաց. Ստատո-Սեկրետար Ա. Բաբոկին:

ԿԱՆՈՆԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԴԱՍԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՅԱՆՈՒՆ Ա. ԳՐԵԴԱՐԱՅԻ,

ԼՈՒՍԱՎՈՐՉԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ :

ԳԼՈՒԽ Ա.

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՆՈՆՆԵՐԸ

§ 1. Լուսաւորութիւն և բարեգործութիւն տարա-
ծելու համար Առուսաստանի հպատակ գտանուած Հայոց
մէջ, առանց զանազանելու նոցա կոչումը և դաւանու-

исповѣданія, учреждается въ городѣ Баку Человѣко-любивое Общество во имя Св. Григорія, просвѣти-теля Арменіи.

§ 2. Кругъ дѣйствій сего Общества ограничивает-ся предѣлами Россіи. Переносить дѣятельность свою за предѣлы Имперіи Обществу воспрещается. На-блюденіе за симъ лежитъ преимущественно на Губер-наторѣ, въ вѣдомствѣ коего находится управление дѣ-лами Общества.

§ 3. Управление дѣлами Человѣколюбиваго Общества имѣть местопребываніе свое въ городѣ Баку. По увеличениіи же материальныхъ средствъ, завѣдываніе общественными дѣлами можетъ быть сосредоточено и въ другомъ городѣ Закавказскаго края, если только большинство членовъ Общества изъявить на то свое согласіе.

§ 4. Общество во всѣхъ своихъ дѣйствіяхъ, со-гласныхъ съ цѣлію его учрежденія, пользуется покро-вительствомъ законовъ, подчиняясь вмѣстѣ съ тѣмъ общимъ въ Имперіи узаконеніямъ, наравнѣ съ дру-гими подобными собраніями или установленіями.

§ 5. Всѣ распорядительныя дѣйствія по дѣламъ Об-щества принадлежать его Совѣту.

§ 6. Общество имѣть свою печать, съ надписью: «печать Человѣколюбиваго Общества, во имя Св. Гри-горія, просвѣтителя Арменіи.»

§ 7. Если Общество по какимъ либо обстоятель-

թիւնը, հիմնվում է Ռաքու քաղաքում Մարդասիրական Ընկերութիւն յանուն Ա. Գրիգորի Լուսաւորչին Հայաստանի:

§ 2. Այս Ընկերութեան գործողութեանց շրջանը սահմանափակվում է Առուսաստանի սահմաններով: Ընկերութեան՝ իւր գործունեութիւնը՝ Այսերութեան սահմանից դուրս անցուցանել՝ արգելվում է: Առաջ վերայ դիտողութիւնը՝ զբուած է, զլիսաւորապէս Կահանագապետի վերայ, որի տեսչութեան մէջ զտանվում է Ընկերութեան գործերի կառավարութիւնը:

§ 3. Մարդասիրական Ընկերութիւնը՝ իւր տեղը գործերի կառավարութեան ունի Ռաքու քաղաքի մէջ: Նիւթական միջոցների աճմաննէն յետոյ, կառավարութիւնը ընկերութեան գործերի՝ կարող է կենզրոնանալ և Ենդր-Առվկասեան երկրի մի այլ քաղաքի մէջ, եթէ միայն Ընկերութեան անդամների մեծադոյն մասը յայտնէ առ այս իւր համաձայնութիւնը:

§ 4. Ընկերութիւնը՝ իւր սահմանադրութեան նպատակին համեմատ եղած ամենայն գործողութեանց մէջ զտանում է օրէնքի սկաշտանութիւնը, ստորագրվելով միանդամայն Այսերութեան մէջ դրված ընդհանուր կանոններին, հաւասար այլ նմանօրինակ ժողովների կամ կարգադրութիւնների:

§ 5. Ամենայն անօրինողական գործողութիւնը՝ Ընկերութեան գործերի մասին՝ սկատկանում են նորակորհրդին:

§ 6. Ընկերութիւնը ունի իւր կնիքը, վերնազրովս „կնիք Մարդասիրական Ընկերութեան, յանուն Ա. Գրիգորի, Լուսաւորչին Հայաստանի“:

§ 7. Եթէ ընկերութիւնը որպիսի և իցե հանգա-

ствамъ прекратить свои дѣйствія то всѣ остающіеся капиталы обращаются, на основании приговора Общаго Собранія членовъ, на опредѣленные симъ Уставомъ предметы общественныхъ занятій.

§ 8. Всякое измѣненіе или дополненіе настоящаго Устава допускается не иначе, какъ съ разрѣшенія Правительства, по ходатайству Общества, основанному на постановлѣніи Общаго его Собранія.

ГЛАВА II.

СОСТАВЪ ОБЩЕСТВА.

1. О ЧЛЕНАХЪ.

§ 9. Человѣколюбивое, во имя Св. Григорія, Общество состоитъ: изъ Членовъ-Учредителей, Членовъ-Почетныхъ, Членовъ-Безсмѣнныхъ и Членовъ-Годовыхъ.

§ 10. Членовъ-Учредителей считается восемь. Число Членовъ-Почетныхъ, Безсмѣнныхъ и Годовыхъ неограничено. Въ члены сіи могутъ поступать всѣ лица, изъ находящихся въ подданствѣ Россіи Армянъ, безъ различія ихъ званія, состоянія и вѣроисповѣданія.

§ 11. Съ званіемъ Члена-Учредителя не соединяются новые обязательные денежные взносы въ пользу Общества. Званіе это пожизненно. По смерти Члена-Учредителя, званіе его переходитъ къ наследнику или ближайшему родственнику покойнаго, по его желанію и назначенію. Когда же почему либо не по-

մանքների պատճառաւ դադարեցընէ իւր գործողութիւնները, այն ժամանակ բոլոր մնացած զրամաղլուխները՝ հիմնվելով Յնդհանուր Ժողովի անդամների վճռի վերայ՝ գործ կղրվին այս Կանոնադրութեամբ որոշված ընկերութեան գործերի առարկաների համար:

§ 8. Այս Կանոնադրութեան ամեն մի փոփոխութիւնը կամ լրացուցումը թոյլատրվում է ոչ այլապէս, բայց միայն Տէրութեան վճռահատութեամբը, համեմատ Յնկերութեան միջնորդութեանը՝ որ հիմնված լինի նորա Յնդհանուր Ժողովի կարդադրութեան վերայ:

ԳԼՈՒԽ Բ.

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆԸ

1. ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱՅ

§ 9. Վարդասիրական Յնկերութիւնն, յանուն Ա. Գրիգորի, կազմվում է. Հիմնադիր Յնդամներից, Պատուաւոր Յնդամներից, Յնփոփոխ Յնդամներից, և Տարեկան Յնդամներից:

§ 10. Հիմնադիր Յնդամները համարվում են ութ: Պատուաւոր, Յնփոփոխ, և Տարեկան Յնդամների թիւը սահմանափակուած չէ: Եյս Յնդամների կարգը կարող են մտանել այն ամենայն անձինք Հայերից՝ որք գտան: Վում են Առուսիոյ հպատակութեան տակ, առանց զանազանելու նոցա կոչումը, վիճակը և դաւանութիւնը:

§ 11. Հիմնադիր Յնդամի կոչման հետ չեն միաւորվում նորանոր պարտաւորիչ զրամական նուիրաբերութիւններ յօդուտ Յնկերութեան: Եյս կոչումը կրելի է մինչև ցմահ: Հետ մահուան Հիմնադիր Յնդամի, նորա կոչումը անցանում է ժառանդին կամ հանդուցելոյ մերձաւոր ազգականին, նորա ցանկութե և նշանակու-

слѣдуетъ сего назначенія, то званіе Члена-Учредителя ни къ кому не переходитъ.

§ 12. Съ званіемъ остальныхъ Членовъ соединяются денежныя или материальныя въ пользу Общества пожертвованія въ слѣдующихъ размѣрахъ: Члены *Почетные* жертвуютъ единовременно и навсегда не менѣе тысячи рублей; Члены-*Безсмѣнныe* жертвуютъ единовременно и навсегда не менѣе ста рублей; Члены-*Годовые* жертвуютъ ежегодно не менѣе пяти рублей.

Званіе Членовъ-Почетныхъ и Безсмѣнныхъ пожизненно, члены же Годовые, съ прекращеніемъ обязательныхъ пожертвованій, лишаются своего званія.

§ 13. Общія обязанности Членовъ Общества состоять въ способствованіи развитію благотворительныхъ его дѣйствій.

§ 14. Члены Общества пользуются слѣдующими правами: а) они присутствуютъ въ Собраніяхъ Общества и, по приглашенію Совѣта, участвуютъ въ засѣданіяхъ онаго съ правомъ совѣщательного голоса; б) они предлагаютъ Совѣту лицъ, желающихъ вступить въ члены Общества, и в) они представляютъ словесно или письменно свои соображенія, касающіяся устройства дѣлъ общественныхъ.

§ 15. Всѣмъ членамъ выдаются, на званіе ихъ, дипломы, за подпись и печатью Совѣта Общества.

թեան համեմատ։ Խոկ երբ որ սպատճառաւ ինչ այս նշանութիւնը չկատարուիր, այն ժամանակ չիմնադիր Անդամի կոչումը ոչ ոքի չէ անցանում։

§ 12. Անացիալ Անդամների կոչման հետ միաւորվում են գրամական կամ նիւթական նուիրաբերութիւններ յօդուա Ընկերութեան հետեւեալ չափով։ Պատուաստում Անդամները նուիրում են մէկ անդամով ամեն ժամանակի համար ոչ պակաս քան հազար ռուբլի։ Անդուիլը Անդամները նուիրում են մէկ անդամով և ամեն ժամանակի համար ոչ պակաս քան հարիւր ռուբլի։ Տարեկան Անդամները նուիրում են իւրաքանչիւր տարի ոչ պակաս քան հինգ ռուբլի։

Պատուաւոր և Անփոփոխ Անդամների կոչումը կրելի է մինչև ցմահ, իսկ Տարեկանները՝ պարտաւորիչ նուիրաբերութիւնների ղարգարման հետ՝ զրկվում են իւրեանց կոչումից։

§ 13. Ընկերութեան Անդամների ընդհանուր պարտաւորութիւններն են՝ նորա բարերարական գործողութիւնների ղարգացմանը նպաստամատոյց լինել։

§ 14. Ընկերութեան Անդամները ստանում են հետեւեալ իրաւունքները։ ա) նոքա ներկայ են դատանվում Ընկերութեան Ժողովներումը, և Խորհրդի հրաւիրմամբը՝ նորա նիստերի մէջ մասնակից են լինում Խորհրդակցական ձայնի իրաւունքով։ բ) նոքա առաջարկում են Խորհրդին այն անձինքները՝ որք ցանկանում են Ընկերութեան Անդամների կարգը մտանել. և գ) նոքա բանիւ կամ զրով յայտնում են իւրեանց կարծիքը ընկերութեան գործերի կարգադրութեան մասին։

§ 15. Ամեն Անդամներին՝ նոցա կոչման համար արվում են վկայագիրը՝ Ընկերութեան Խորհրդի ստորագրութեամբը և կնքով։

2. О СОВѢТѢ И СОБРАНИЯХЪ ОБЩЕСТВА.

§ 16. Всѣми дѣлами, входящими въ кругъ занятій Общества, завѣдуютъ сперва Учредители, а потомъ Совѣтъ и Общее Собраніе Общества. Учредители управляютъ дѣлами Общества до тѣхъ только поръ, пока вступившихъ въ составъ Общества членовъ будетъ менѣе двадцати пяти, послѣ же сего учредители созываютъ Общее Собраніе, которое и выбираетъ изъ среды своей лицъ для засѣданія въ Совѣтѣ.

§ 17. Совѣтъ состоить изъ Предсѣдателя и осьми Членовъ, избираемыхъ на три года. Порядокъ выбора сихъ лицъ зависитъ отъ усмотрѣнія Общаго Собранія Членовъ Общества, съ тѣмъ однако же, чтобы занятіе должностей въ Совѣтѣ безсмѣшно и исключительно изъ учредителей ни въ какомъ случаѣ не было допускаемо.

Примѣчаніе. Если управлениe дѣлами Общества будетъ, согласно § 3 сего Устава, переведено изъ Баку въ другой городъ, то Общее Собраніе, по опредѣленію коего совершается сей переводъ, решаетъ также вопросъ и о томъ слѣдуетъ ли оставить Совѣтъ въ прежнемъ его составѣ, или же для засѣданій въ немъ должны быть избраны иные лица. Въ послѣднемъ слу-

Հ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ԵՒ ԺՈՂՈՎՆԵՐԻ ՎԵՐԱՑ

§ 16. ԾՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ պարապմանց շրջանի մէջ մտանող բոլոր գործերը կառավարում են՝ նախ Հիմնադիրները, և ապա ԾՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ Խորհուրդը և ԾՆԴՀԱՆՈՒՐ Ժողովը։ Հիմնադիրները կառավարում են ԾՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ գործերը մինչեւ այն ժամանակ միայն՝ որ ԾՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ կազմութեան մէջ մտանող անդամները քսան և հինգից պակաս լինին, և յետ այսորիկ հիմնադիրները գումարում են ԾՆԴՀԱՆՈՒՐ ժողով, որ և ընտրում է իւր միջից անձինքներ Խորհրդին մէջ նիստ ունենալու համար։

§ 17. Խորհուրդը բաղկանում է «Աախազահից և ութ ԾՆԴԱՄՆԵՐԻց, որք ընտրվում են երեք տարի ժամանակով։ Եյս անձինքների ընտրութեան կարգը կախվում է ԾՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԾՆԴՀԱՆՈՒՐ Ժողովի ԾՆԴԱՄՆԵՐԻ հայեցաղութիւնից, սակայն այն պայմանով՝ որ պարտաւորութիւնների ստացումը Խորհրդին մէջ անփոփոխապէս և մի միայն հիմնադիրներից՝ ոչ մի դիպուածում թոյլ չորվի։

«Աահաօնութեան։ Եթէ ԾՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ գործերի կառավարութիւնը, համաձայն այս Աանոնադրութեան Յ-դ յօդուածին Բաքուից ուրիշ քաղաք փոխադրվի, այն ժամանակ ԾՆԴՀԱՆՈՒՐ Ժողովը, որի վճռովը կատարվում է այս փոխադրութիւնը, վճռում է նոյնապէս և այն խնդիրը՝ թէ հարկաւոր է արդեօք թողուլ Խորհուրդը իւր առաջին կազմութեանը մէջ, կամ թէ հարկաւոր է ընտրել նոր անձիքներ նորա մէջ նիստ ունենալու համար։ Աերջին դիպուածում Խորհրդի «Աախազահին և

чаѣ выборъ Предсѣдателя и Членовъ Совѣта производится на правилахъ сего Устава.

§ 18. Обязанности Кассира и Секретаря Общества исполняютъ тѣ изъ членовъ Совѣта, кои для сего избраны будутъ Общимъ Собраниемъ.

§ 19. Каждымъ засѣданіемъ Совѣта руководить Предсѣдатель; въ случаѣ же его отсутствія тотъ изъ Членовъ Совѣта, который для того избранъ будетъ большинствомъ своихъ сотоварищей.

§ 20. Дни для засѣданій неопредѣляются. Назначеніе времени для обсужденія дѣлъ общественныхъ зависитъ отъ усмотрѣнія Совѣта.

§ 21. Всѣ дѣла въ Совѣтѣ рѣшаются большинствомъ голосовъ. При равенствѣ ихъ, голосъ предсѣдательствующаго даетъ перевѣсъ той сторонѣ, съ которой онъ согласенъ.

§ 22. Для дѣйствительности постановленій Совѣта требуется не менѣе пяти его членовъ.

§ 23. Каждое постановленіе Совѣта кратко записывается въ особую журнальную книгу, замѣняющую собой отдѣльные протоколы, и подписывается Членами, принимавшими участіе въ рѣшеніи дѣла. Въ рѣшеніяхъ Совѣтскихъ обозначается: а) время, когда засѣданіе Совѣта происходило; б) предметъ, подлежащий обсужденію Совѣта, и в) самое рѣшеніе известного вопроса, принятое большинствомъ Членовъ Совѣта. Основанія же, по коимъ Совѣтъ пришелъ къ

Անդամների ընտրութիւնը կատարվում է համաձայն այս Կանոնադրութեան կանոններին:

§ 18. Ընկերութեան գանձապետի և Վտենադպրի պարտաւորութիւնները կատարում են Խորհրդի անդամներից նոքա՝ որք սորա համար կընտրվին Անդհանուր Ժողովից:

§ 19. Խորհրդի իւրաքանչիւր նիստին առաջնորդում է Կախազահը. իսկ նորա բացակայ դատանված ժամանակին, Խորհրդի Անդամներից նա՝ որ սորա համար կընտրվի իւր ընկերակիցների մեջ մասնից:

§ 20. Ախտերի համար օրեր չեն որոշվում: Ընկերութեան դործերի քննութեան համար ժամանակ նշանակելն՝ կախվում է Խորհրդի հայեցողութենէն:

§ 21. Խորհրդի մեջ բոլոր դործերը վճռվում են ձայների առաւելութեամբ: Եթրոր նոքա (ձայները) հաւասար լինին, Կախազահ եղողի ձայնը առաւելութիւն է տալիս այն կողմին՝ որի հետ համաձայն է նա:

§ 22. Խորհրդի կարգադրութիւնների հաստատականութեան համար՝ պահանջվում է որ նորա անդամները հինգից պակաս չլինին:

§ 23. Խորհրդի իւրաքանչիւր կարգադրութիւնը համառօտ զրվում է առանձին օրագրական մատենի մեջ՝ որ առանձին ատենական քաղուածների տեղ է բռնում, և ստորագրվում է այն անդամներից՝ որք մասնակից են եղած դործի վճռվելուն: Խորհրդի վճիռներում նշանակվում է՝ ա) ժամանակը, թէ երբ է եղած Խորհրդի նիստը. բ) առարկայն՝ որի վերայ եղած է Խորհրդի Խորհրդածութիւնը. և դ) նոյն իսկ յայտնի խնդրի վճիռը որ ընդունված է Խորհրդի Անդամների մեջ մասնավոր: Իսկ հիմունքները՝ ըստ որոց Խորհուրդը

тому или другому постановленію, могутъ быть оставлены безъ объясненій.

§ 24. По дѣламъ Общества сношенія съ частными лицами, равно какъ и съ правительственными учрежденіями, Совѣтъ производитъ отъ своего имени.

§ 25. Независимо отъ дѣйствій Совѣта, въ управлениі общественными дѣлами принимаетъ участіе и Общее Собраніе Членовъ Человѣколюбиваго Общества.

§ 26. Общее Собраніе Общества бываетъ однажды въ годъ. Оно созывается Совѣтомъ въ теченіи Января, чрезъ письменныя повѣстки, заблаговременно разсылаемыя къ Членамъ Общества.

§ 27. Общее Собраніе Общества составляется, подъ предсѣдательствомъ избраннаго имъ лица, изъ тѣхъ Членовъ, кои являются въ Собраніе. Неявившіеся Члены не могутъ останавливать засѣданій и занятій Общаго Собрания.

§ 28. Въ Общемъ Собрании обсуждаются, подъ руководствомъ предсѣдательствующаго въ ономъ дѣйствія Общества за минувшій годъ и устанавливаются, на сколько то возможно, виды и планы его на будущее время. О предметахъ, не входящихъ въ кругъ занятій Общества, Общее Собраніе сужденій не имѣть.

§ 29. При обсужденіи уже совершившихся дѣйствій

այս կամ այն կարդաղրութիւնը արաւ, կարող են մեալ առանց բացատրութեան:

§ 24. Ընկերութեան գործերի համար թղթակցութիւնը մասնաւոր անձինքների հետ, որպէս և կառավարութեան առեանների հետ, Խորհուրդը անում է, իւր անուամբը:

§ 25. Խորհրդի ազգեցութիւններից անկախ, ընկերութեան գործերի կառավարութեան մէջ մասնակից է լինում և Վարդասիրական Ընկերութեան Անդամների Ընդհանուր Ժողովը:

§ 26. Ընկերութեան Ընդհանուր Ժողովը տարին մի անգամ է լինում: «Աս գումարվում է Խորհրդի տնօրինութեամբ Յունվար ամսի մէջ, ճեռադիր հրաւիրաթղթովք, որք յառաջուց ուղարկվում են Ընկերութեան Անդամներին:

§ 27. Ընկերութեան Ընդհանուր Ժողովը կազմվում է նոյն Ժողովից ընտրված անձնի նախադահութեան ներքոյ, այն Անդամներից՝ որք կներկայանան ժողովում: Չներկայացող Անդամները չեն կարող դադարեցնել Ընդհանուր Ժողովի նիստերը և պարապմունքները:

§ 28. Ընդհանուր Ժողովում, նորա մէջ նախադահողի առաջնորդութեան ներքոյ, քննովում են Ընկերութեան գործողութիւնները անց կացած տարւոյն մէջ, և կարգադրվում են, որչափ որ կարելի է, նորադիտաւորութիւնները և գաղափարները ապագայ ժամանակի համար: Ընդհանուր Ժողովը կարող չէ քննութեան ներքոյ ձգել այն առարկաները՝ որք չեն մտանում Ընկերութեան պարապմունքների շրջանի մէջ:

§ 29. Ընկերութեան արդէն կատարուած գործու

Общества обращается особенное вниманіе на правильность храненія и употребленія общественныхъ капиталовъ.

§ 30. Во время засѣданій Общаго Собранія, всѣ безъ различія Члены Общества имѣютъ одинаковый голосъ. Дѣла въ Общемъ Собраніи, разсматриваются рѣшаются также, какъ и въ Совѣтѣ Общества.

§ 31. Постановленія Общаго Собранія составляются въ томъ самомъ порядкѣ, какой соблюдается (§ 23) въ семъ случаѣ Совѣтомъ. Состоявшіяся въ Общемъ Собраніи постановленія передаются, для исполненія, въ Совѣтъ.

§ 32. Исполненіе постановленій Общаго Собранія Общества для Совѣта обязательно. Совѣтъ не можетъ приводить въ исполненіе только тѣхъ рѣшеній Общаго Собранія, которые касаются вопросовъ, выходящихъ изъ предѣловъ занятій Общества.

ГЛАВА III.

ПРЕДМЕТЫ ЗАНЯТИЙ ОБЩЕСТВА.

§ 33. Къ предметамъ дѣятельности Общества относятся: распространеніе, по мѣрѣ средствъ его, нравственного и умственнаго образованія между дѣтьми обоего пола бѣдныхъ Армянъ и христіанская благотворительность нуждающимся ихъ членамъ.

§ 34. Въ кругъ занятій, предоставленныхъ Обще-

զութիւնների քննութեան ժամանակ՝ առանձին ուշադրութիւն է դարձուցվում ընկերութեան գումարների կանոնաւոր պահպանութեան և դործածութեան վերայ:

§ 30. Ընդհանուր ժողովի նիստերի ժամանակ, Ընկերութեան բոլոր Անդամները՝ առանց զանազանութեան՝ ունին հաւասար ձայն: Ընդհանուր ժողովի մեջ դործերը քննվում են և վճռվում են այնպէս՝ ինչպէս որ և Ընկերութեան խորհրդին մեջ:

§ 31. Ընդհանուր ժողովի կարգադրութիւնները լենում են նոյն իսկ կարգով, զոր պահպանում է (§ 23) խորհուրդը սոյն դիպուածում: Ընդհանուր ժողովի մեջ վճռված կարգադրութիւնները յանձնվում են խորհրդին՝ կատարելու համար:

§ 32. Ընկերութեան Ընդհանուր ժողովի կարգադրութիւնների կատարումը՝ խորհրդի անհրաժեշտ պարտականութիւնն է: Խորհուրդը կարող չէ կատարումն առևլ Ընդհանուր ժողովի միայն այն կարգադրութիւններին, որք վերաբերվում են Ընկերութեան պարապմունքների սահմանից դուրս ելանող խնդիրներին:

Գ. Լ. ՈՒ Խ Խ Գ.

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔՆԵՐԻ ԱՌԱՐԿԱՆԵՐԸ

§ 33. Ընկերութեան դործունեութեան առարկաների վերաբերվում են. աղքատ հայերի երկու սեռի զաւակների (տղայոց և աղջկանց) մեջ, ըստ չափու իւր կարողութեան՝ տարածել բարոյական և մոտաւորական կրթութիւն, ևս և քրիստոնէական բարեղործութիւն՝ նոցա (հայերի) չքաւոր անդամներին:

§ 34. Ընկերութեան յանձնուած պարապմունքները

ству, оно дѣйствуетъ, въ лицѣ Совѣта, по своему усмотрѣнію, чрезъ лицѣ, коихъ уполномочить на то своимъ довѣріемъ.

§ 35. Заботясь о распространеніи образованія въ средѣ армянского юношества, Общество принимаетъ на свое попеченіе дѣтей тѣхъ родителей, которые по бѣдности своей, не въ состояніи дать имъ приличнаго воспитанія; помогаетъ воспитывающемуся уже въ заведеніяхъ юношеству учебными, денежными и другими пособіями; и способствуетъ ученикамъ изъ бѣднаго класса, оканчивающимъ курсы ученія въ низшихъ воспитательно-учебныхъ заведеніяхъ, поступать согласно желанію ихъ родителей или опекуновъ, въ высшія заведенія.

§ 36. Кромѣ пособій, оказываемыхъ отдѣльнымъ лицамъ въ дѣлѣ образования, Общество можетъ учреждать и собственные свои школы, испросивъ на то, въ установленномъ порядкѣ, разрѣшеніе.

§ 37. Благотворительность Общества можетъ выражаться въ дѣлахъ христіанского милосердія. На семъ основаніи оно помогаетъ бѣднымъ и немощнымъ денежными пособіями, бесплатнымъ лѣченіемъ больныхъ, пріисканіемъ и предоставленіемъ дозволенныхъ занятій тѣмъ, кто не находитъ работъ для снисканія путемъ честнаго труда способовъ къ жизни.

§ 38. Въ тѣхъ случаяхъ, когда Общество признаетъ

ըի շրջանի մէջ՝ նա (Ընկերութիւնը) ներգործում է՝ ի զէմս Խորհրդի, ըստ իւր հայեցողութեան՝ այն անձինքների ձեռօք, որոց լիակատար իրաւունք կտայ առայն՝ իւր վստահութեամբը:

§ 35. Ընկերութիւնը հոգ տանելով և այ պատասխաց մէջ կրթութիւն տարածելու՝ իւր խնամքի տակ ընդունում է այն ծնողների զաւակները, որք իւրեանց չքաւորութեան պատճառաւ կարող չեն տալ նոցապատշաճաւոր դաստիարակութիւն։ օգնում է վարժատունների մէջ արդէն դաստիարակվող պատանիներին՝ դպրոցական գրքերով, դրամական և այլ տեսակ նպաստներով։ և նպաստում է ստորին դաստիարակողական ուսումնական վարժարաններում ուսման ընթացքը աւարտող աղքատ կարգի աշակերտներին՝ մտանել վերին կարգի ուսումնարաններ՝ համաձայն նոցա ծնողների և խնամակալների ցանկութեանը։

§ 36. Ընկերութիւնը բաց ՚ի առանձին անձինքներին կրթութեան գործի մէջ արած օգնութիւններից, կարող է հիմնել և իւր սեպհական դպրոցները՝ խնդրելով սորա համար թոյլտուութիւն սահմանադրուած կարգով։

§ 37. Ընկերութիւնը իւր բարեգործութիւնը կարող է ցոյց տալ քրիստոնէական ողորմածութեան գործերի մէջ։ Այս հիման վերայ նա օգնում է աղքատներին և չքաւորներին դրամական նպաստներով, հիւանդներին՝ ձրի բժշկութեամբ, օրոնելով և տալով օրէնքով թոյլ տրված պարապմունքներ՝ այն անձինքների, որք իւրեանց ազրուստի համար պատուաւոր եղանակով գործ չեն դտանում։

§ 38. Այսպիսի դիսլուածներում՝ երբ որ Ընկերու-

нужнымъ оказать пособія вдовамъ и сиротамъ священно и церковно-служителей Армяно-Григоріанской церкви, для коихъ учреждены особыя кассы въ Эчміадзинскомъ монастырѣ и во всѣхъ Армяно-Григоріанскихъ Епархіяхъ, пособія сіи оказываются по усмотрѣнію Общества, безъ всякаго вмѣшательства и участія въ томъ со стороны духовнаго начальства. О сихъ пособіяхъ сообщается каждый разъ къ свѣдѣнію духовнаго начальства, дабы оно могло имѣть это въ виду, при назначеніи съ своей стороны вспоможеній.

§ 39. Дѣла христіанской благотворительности, въ §§ 37 и 38 объясненныя, объемлють, согласно желанію учредителей Общества, тѣхъ только бѣдныхъ и нуждающихся, кои находятся въ мѣстопребываніи управлениія его дѣлами.

ГЛАВА IV.

КАПИТАЛЫ ОБЩЕСТВА, ИХЪ ХРАНЕНИЕ И УПОТРЕБЛЕНИЕ.

§ 40. Средства Общества состоятъ: а) въ основномъ капиталѣ, состоящемъ изъ десяти тысячъ шестисотъ рублей, пожертвованныхъ учредителями Общества, съ благотворительными цѣлями; б) въ единовременныхъ и годовыхъ взносахъ Членовъ Общества; в) въ денежныхъ пожертвованіяхъ, дѣляемыхъ лицами, непринадлежащими къ составу Общества; наконецъ г) въ движимыхъ всякаго рода и недвижимыхъ (не-

թիւնը հարկաւոր կհամարի օդնութիւն ցուցանել և այ-
գրիգորեան եկեղեցւոյ սրբազան և եկեղեցական պաշ-
տօնեաների այրիներին և որբերին, որոց համար հաս-
տատված կան առանձին դանձանակներ Եջմիածնական
վանքում և Հայ-Գրիգորեան ամեն վիճակներում, —
այդ օդնութիւնները լինում են Ծնկերութեան նկատո-
ղութեամբը, առանց որպիսի և իցէ միջամտութեան և
մասնակցութեան ռոգեոր տեսչութեան կողմից : Այս
նպաստների համար՝ իւրաքանչիւր անդամ հաղորդը-
վում է ռոգեոր Խշանութեան տեղեկութեանը, որ նա
ևս կարողանայ աչքի առաջեւ ունենալ այս՝ իւր կողմից
նպաստներ նշանակելու ժամանակ :

§ 39. Վրիստոնէական բարեգործութեան գործերը,
որք բացատրված են 37 և 38 յօդուածներում, տարած-
վում են, Ծնկերութեան հիմնադիրների ցանկութեան
համաձայն, միայն այն աղքատների և կարօտ եղողների
վերայ, որք գտանվում են նորա (Ծնկերութեան) գոր-
ծերի կառագարութեան տեղում :

Գ Լ Ո Ւ Խ Խ Գ.

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՄԱՅՐ ԳՈՒՄԱՐՆԵՐԸ, ՆՈՑԱ ՊԵՀՊԱՆԱ-
ԹԻՒՆԸ ԵՒ ԳՈՐԾԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

§ 40. Ծնկերութեան միջոցները են՝ ա) հիմնական
մայր գումար, բաղկացած տասն հազար վեց հարիւր
ոութլից, որք նուիրվեցան Ծնկերութեան հիմնադիր-
ներից բարեգործական նպատակով. բ) տուրքեր Ծնկե-
րութեան անդամների՝ թէ միանգամ միայն տվյալք և
թէ տարեկանք. դ) ղրամական նուերներ՝ որք լինում են
Ծնկերութեան կազմածի չպատկանվող անձինքներից:
Ելքագալէս դ) ստացուածքներ՝ թէ շարժականք ամեն

населенныхъ) имуществахъ, обращаемыхъ частными лицами въ пользу Общества по завѣщаніямъ, дарственнымъ записямъ или инымъ актамъ.

§ 41. Не населенные земли, сады и зданія, благотворительными лицами жертвуемые Обществу, принимаются имъ не иначе, какъ съ разрѣшенія Намѣстника Кавказскаго. При приемѣ въ свою пользу пожертвованныхъ имуществъ Общество освобождается отъ крѣпостныхъ пошлинъ.

§ 42. Всѣмъ какъ денежнымъ, такъ и материальnymъ капиталамъ, Обществу принадлежащимъ, для огражденія ихъ отъ растратъ и неправильного употребленія, постоянно ведутся счеты, представляющіе вѣрныя свѣдѣнія о состояніи ихъ, движеніи и всѣхъ вообще оборотахъ.

§ 43. На семъ основаніи всѣ капиталы Общества своевременно записываются на приходъ и выписываются въ расходъ по шнуровымъ приходорасходнымъ книгамъ. Форма ихъ устанавливается самимъ Обществомъ.

§ 44. Въ порядкѣ содержанія и веденія приходорасходныхъ книгъ, записыванія статей въ книгахъ, ежемѣсячнаго и годового заключенія книгъ соблюдаются, по возможности, правила, общимъ Уставомъ счетнымъ предписанныя для правительственныйихъ учрежденій.

§ 45. Изъ принадлежащихъ Обществу суммъ хранится у Казначея на лицо такое количество, какое,

տեսակի և թէ անշարժք (անբնակք), որք ընծայվում են մասնաւոր անձինքներից յօդուտ Ընկերութեան՝ կառակով, պարզեական դաշնազրով կամ ուրիշ վկայագրով :

§ 41. Անբնակ գետիններ, պարտեզներ և շէնքեր, որք բարերար անձինքներից նուիրվում են Ընկերութեան, ընդունում են ոչ այլապէս, եթէ ոչ կովկասեան Փոխարքայի թոյլտութեամբը։ Ընկերութիւնը՝ յօդուտ իւր ընծայուած ստացուածները ընդունելու ժամանակ աղաւ է, մնում կալուածազրի հարկերից։

§ 42. Ընկերութեան պատկանված՝ թէ գրամական և թէ նիւթական բոլոր մայր գումարների համար, նոցա վատնութիւնից և անկանոն գործածութիւնից պահպանելու համար, պահվում են միշտ հաշիւներ՝ որք ճիշդ տեղեկութիւններ ցոյց են տալի նոցա զրութեան վերայ, նոցա շարժողութեան և առհասարակ բոլոր դարձուածքի վերայ։

§ 43. Այս հիման վերայ՝ Ընկերութեան բոլոր մայր գումարները իւրեանց ժամանակին զրվում են եկամուտքի մէջ, և անցվում են ելքի մէջ՝ ժապաւինեալ մատեաններում։ Այդ մատեանների ձեր Ընկերութիւնը ինքն է կարգաւորում։

§ 44. Այլումտից մատեանների պահպանութեան և գործածութեան կարգի, յօդուածները մատեանների մէջ անցընելու, ամսական և տարեկան մատեանները վերջաւորելու համար պահվում են ըստ հնարաւորութեան այն կանոնները՝ որք ընդհանուր սահմանադրութեամբ նշանակված են կառավարչական տեղերի համար։

§ 45. Ընկերութեան պատկանեալ գումարներից 'ի պատրաստի պահվումէ գոանձապետի մօտ այնքան՝ որ

по усмотрѣнію Совѣта, необходимо для текущихъ расходовъ. За тѣмъ остальныя денежныя суммы, въ немедленномъ израсходованіи которыхъ надобности не предстоитъ, или хранятся въ мѣстномъ Казначействѣ, въ особомъ сундукѣ, за печатью общества; или же помѣщаются отъ имени Общества, для обращенія изъ процентовъ, въ одно изъ кредитныхъ установленій; или же, наконецъ, раздаются въ ссуду частнымъ лицамъ, подъ вѣрные залоги, съ личною за своевременную и аккуратную уплату сихъ займовъ отвѣтственностью Членовъ Совѣта. Выборъ одного изъ указанныхъ въ семъ § способовъ храненія и помѣщенія денежныхъ капиталовъ принадлежитъ Обществу. Каждое требование изъ кредитнаго установленія общественныхъ суммъ должно быть подписано не менѣе какъ пятью Членами Совѣта.

§ 46. Для храненія материальныхъ капиталовъ принимаются мѣры, какія будутъ признаны наиболѣе для того удобными. Имущество, могущія приносить доходъ, отдаются хозяйственнымъ образомъ въ наемъ или въ оброчное содержаніе, для извлеченія и употребленія доходовъ на дѣла Общества.

§ 47. Капиталы, составляющіе собственность Общества, употребляются исключительно на предметы, входящіе въ кругъ его занятій. Отступленіе отъ сего правила признается за нарушеніе законовъ и преслѣдуется, въ данныхъ случаяхъ, по указанію обстоятельствъ и существующихъ постановленій.

քան Կորհրդի նկատողութեամբը հարկաւոր է ընթացական ծախքերի համար։ Հետ այսորիկ մեացած դրամական գումարները, որոց փութեանակի գործ զրվելու հարկաւորութիւնը չէ երեսւմ, կամ պահպում են տեղական գանձարանում, առանձին արկղի մէջ, Ընկերութեան կնքով կնքված, կամ թէ տեղաւորվում են Ընկերութեան անունով, արքունական զրամանոցների մէկում, տոկոսիքով շահեցնելու համար։ կամ թէ՝ վերջապէս, իսկու են տրվում մասնաւոր անձինքների, ապահով զրաւներով, Կորհրդի անդամների անձնական պատասխանատուութեամբը իւրեանց ժամանակին ճշգութեամբ՝ այդ փոխերը վճարելու համար։ Ընկերութեան պատկանումէ որոշել սոյն յօդուածիս մէջ ցուցված եղանակներից մինը զրամական գումարները պահպանելու և տեղաւորելու համար։ Խրաքանչիւր պահանջողութիւնը արքունական զրամանոցից՝ ընկերութեան գումարների՝ հարկաւոր է որ ստորագրված լինի ոչ պակաս դո՞նէ Կորհրդի հինգ Ընդամենքից։

§ 46. «Այս թական կայքերը պահպանելու համար այնպիսի միջոցներ են գործ զրվում, որք աւելի յարմարաւոր կճանաչվին։ Վկամուտ բերող ստացուածքները վարձու են տրվում անտեսական եղանակով, օդուաները ստանալու համար և Ընկերութեան գործերի վերայ զործ ածելու համար։

§ 47. Ընկերութեան սեպհականութիւն եղող զրամադրուխները, զործ են զրվում միայն այն առարկաների վերայ, որք մտանում են նորա զործունեութեան շրջանի մէջ։ Կոտորվելը այս կանոնից՝ համարվում է քականել օրէնքը, և անկանում է պատասխանատուութեան տակ, պատահած դիպուածներում, հանդամանքներին և օրէնքներին նայելով։

§ 48. Употребленіемъ денежныхъ и материальныхъ капиталовъ завѣдуетъ само Общество, по его усмотрѣнію, не выходя, однако, изъ предѣловъ, предшедшихъ § предписанныхъ.

§ 49. При употребленіи денежныхъ своихъ суммъ, Общество сохраняетъ всю бережливость въ ихъ расходованіи. Съ сею цѣллю оно дѣлить всѣ свои капиталы на два разряда: а) *на оборотные*, которые могутъ быть издержаны, по его усмотрѣнію, во всякое время на предметы его занятій; и б) *на неприкосновенные*, кои не могутъ, въ теченіе извѣстнаго срока, Обществомъ назначеннаго, быть употребляемы на какія бы то ни было надобности. Къ первому разряду капиталовъ относятся: денежные взносы годовыхъ членовъ Общества, доходы съ его имуществъ и проценты, какие будутъ накопляться на обращающіеся въ кредитныхъ установленіяхъ общественные вклады. Ко второму разряду денежныхъ суммъ принадлежать: первоначальный основной капиталъ, пожертвованный учредителями Общества въ его пользу, и денежные взносы почетныхъ и безсмѣнныхъ членовъ.

§ 50. Всякое употребленіе денежныхъ суммъ или материальныхъ капиталовъ должно имѣть удостовѣреніе, что выведенный въ расходъ деньги или вещи достигли рукъ означенного въ счетахъ получателя. На семъ основаніи всѣ отпуски или отсылка изъ общественной кассы или хранилища денегъ и вещей удо-

§ 48. Ընկերութիւնը ինքը անօրինում է, իւր զրամական և նիւթական ստացուածների գործադրութիւնը, ըստ իւր հայեցողութեան, բայց առանց ելաննելու, նախընթացյողուածով՝ նշանակված սահմաններից :

§ 49. Ընկերութիւնը՝ իւր զրամական գումարները գործ ածելու ժամանակ, ամեն խնայողութիւնը պահում է նոցա ծախսի ժամանակ։ Այս նորատակով նոր իւր բոլոր զրամագլուխները բաժանում է երկու կարգի։ ա) դարձուածականը, որը կարող են ՚ի գործ զրվել ըստ նորա հայեցողութեանը ամենայն ժամանակ՝ նորա գործունեութեան առարկաների վերայ. բ) անմերձնալիք, որը կարող չեն յայտնի եղած միջոցի ընթացքում՝ որ կնշանակվի Ընկերութիւնից՝ ՚ի գործ զրվելոր և իցէ հարկաւորութեանց վերայ։ Առաջին կարգի զրամագլուխներին վերաբերվում են. Ընկերութեան անդամների տարեկան զրամական տուրքերը, նորա ստացուածներից եղած եկամուտները և տոկոսիքները, որը կհաւաքվին Տէրութեան գանձարաններում՝ ընկերութեան տուրքերի դարձուածներից։ Դրամական գումարների երկրորդ կարգի վերաբերվում են. Ընկերութեան հիմնադիրներից՝ նորա օգտի համար ընծայված՝ սկզբնական հիմնական զրամագլուխը, և պատուաւոր և անփոփոխ անդամների զրամական տուրքերը։

§ 50. Դրամական գումարների կամ նիւթական ստացուածքների ամեն մէկ գործադրութիւնը պիտոյ է որ ունենայ հաւասարի վկայութիւն՝ թէ ծախսի մէջ նշանակված զրամները կամ իրերը հասած են հաշուեցուցակներում նշանակված ստացողի ձեռքը։ Այս հիմնա վերայ զրամների և իրերի բոլոր գուրս տրվելը կամ առաքվելը ընկերութեան զրամարկղեց՝ հաւաստվում

ствъряются подлежащими росписками, квитанціями и письменными увѣдомленіями или извѣщеніями.

ГЛАВА V.

ОТЧЕТЫ ОБЩЕСТВА.

§ 51. Отчеты Общества составляются Совѣтомъ его, за каждый минувшій годъ.

§ 52. Отчеты Общества содержать въ себѣ: а) Все то, что совершенно въ истекшемъ году Обществомъ по предметамъ, къ дѣятельности его (§§ 35 — 38) относящимся. б) Свѣдѣнія о состояніи общественныхъ капиталовъ. Въ отдѣлѣ этомъ перечнемъ показываются остатки отъ прошедшаго года; поступившіе въ теченіе отчетнаго года отъ членовъ и частныхъ благотворителей денежные взносы и всякаго рода пожертвованія; расходы, употребленные въ отчетномъ году на извѣстныя надобности Общества; денежный остатокъ къ будущему году; наконецъ объясненіе, где и какъ помѣщены и хранятся общественные капиталы; и в) виды и предположенія Общества на будущее время.

§ 53. Составленные такимъ образомъ отчеты Общества ежегодно печатаются во всеобщее свѣдѣніе въ газетѣ «Кавказъ» и въ другихъ изданіяхъ. Отчеты сіи свободно подвергаются обсужденію литературы.

§ 54. Если Общество признаеть, по средствамъ

Են պարտուազատշաճ ձեռնադրով, ստացազրով և դրա-
սոր ծանուցազրերով և յայտաբարութիւններով :

Գ Լ Ո Ւ Խ Ե .

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՇԻԽՆԵՐԸ

§ 51. Ընկերութեան հաշիւները գրվում են նորա
խորհրդից իւրաքանչիւր անց կացած տարւոյ համար:

§ 52. Ընկերութեան հաշիւները պարունակում են
իւրեանց մէջ՝ այն ամենը ինչ որ կատարված է, Ըն-
կերութիւնից անց կացած տարւոյ մէջ՝ իւր գործունէ-
ութեան (§ 35—38) վերաբերեալ առարկաների մասին.
Բ) տեղեկութիւնները՝ ընկերութեան դրամագլուխների
վերայ. Այս բաժնի մէջ՝ մի մի թվվելով ցոյց է տրվում
անց կացած տարւոյ մնացորդները. դրամական առւր-
քերը և ամեն տեսակ նուիրաբերութիւնները՝ որք մը-
տած են հաշուական տարւոյ ընթացքում անդամներից
և մասնաւոր բարերարողներից. Ճախսերը՝ որք 'ի գործ են
գրված հաշուական տարւոյ մէջ Ընկերութեան յայտնի
հարկաւորութեանց վերայ. դրամական մնացորդները ա-
ռաջակայ տարւոյ. վերջապէս բացատրութիւնը՝ ուր և
ինչպէս զետեղված են և պահպում են ընկերութեան
դրամագլուխները, և դ) Ընկերութեան դիտաւորու-
թիւնները և առաջադրութիւնները ապագայ ժամանա-
կի համար:

§ 53. Ընկերութեան այսպիսի եղանակով գրված հա-
շուեցուցակները իւրականչիւր տարի տպվում են 'ի տե-
ղեկութիւն հասարակաց „Կովկաս“ լրագրի և ուրիշ
հրատարակութեց մէջ: Այս հաշուեցուցակները աղա-
տօրէն ենթարկվում են դրականութեան քննութեանը:

§ 54. Եթէ Ընկերութիւնը իւր միջոցների նկատ-

своимъ, возможнымъ особо печатать отчеты для раздачи всѣмъ своимъ Членамъ, то оно можетъ это дѣлать по своему усмотрѣнію.

§ 55. Общество освобождается отъ представленія своихъ отчетовъ правительственнымъ учрежденіямъ. Но въ случаяхъ особенной важности, всѣ дѣла Общества могутъ быть, съ разрѣшенія Намѣстника Кавказскаго, открыты предъ правительственными агентами.

Подпись: Генераль-Фельдцейхмейстеръ *Михаилъ*.

Дозволено Цензурою въ С.-Петербургъ, 10-го Марта 1863 года.

մամբ՝ հնարաւոր համարէ առանձին տպել հաշուեցուցակները՝ իւր բոլոր անդամներին բաժանելու համար, կարող է այդ առնել ըստ իւր նկատողութեանը:

§ 55. Ընկերութիւնը ազատ է իւր հաշուեցուցակները Տէրութեան ատեանների ներկայացնելուց: Իսայց առանձին նշանաւոր դէպքերում Ընկերութեան բոլոր գործերը կարող են՝ Առվկասեան Փոխարքայի թոյլտութեամբը, բացվել Տէրութեան գործակալների առաջեւ:

Ստորագրեաց. • Գևեներալ-Գելոցէյխմեյստեր Ա'Ինուկ:

2013

ՀՀ Ազգային գրադարան

16388

NL0049265

